Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10688/2025
19.03.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Дарко Дедовић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Никола Тадић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 442/25 од 03.04.2025. године, у седници одржаној 19.03.2026. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснова ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 442/25 од 03.04.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 6175/24 од 11.10.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и утврђено да је ништав и без правног дејства уговор о поклону закључен између сада пок. ВВ, као поклонодавца, ББ као поклонопримца, АА и сада пок. ГГ, као плодоуживалаца, оверен дана 04.02.2004. године пред Општинским судом у Новом Саду Ов1. .../... и обавезан тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 866.890,50 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 442/25 од 03.04.2025. године, ставом првим изреке, жалба туженог је усвојена и пресуда Основног суда у Новом Саду П 6175/24 од 11.10.2024. године преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев да се утврди да је ништав и без правног дејства уговор о поклону закључен између сада пок. ВВ као поклонодавца, ББ, као поклонопримца, АА, сада пок. ГГ, као плодоуживалаца, оверен дана 04.02.2004. године пред Општинским судом у Новом Саду Ов1. .../... и обавеже тужиља да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 55.900,00 динара. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да туженом накнади износ од 33.750,00 динара на име трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља АА (рођена 19.... године) и тужени ББ (рођен 19.... године) су сестра и брат од оца пок. ВВ и мајке ГГ. Тужиља је 198... године преживела тешку саобраћајну незгоду и од тада, због последица повређивања, не може да хода. Користи инвалидска колица и потпуно је зависна од туђе неге и помоћи. О тужиљи су се за живота старали родитељи. ВВ је посебно био привржен ћерки, док је са туженим повремено улазио у сукобе. Дана 04.02.2004. године пред судом је оверен уговор о поклону Ов1. .../... између пословно способног поклонодавца ВВ и поклонопримца туженог ББ и ГГ и тужиље АА као плодоуживаца на поклоњеној имовини. Према члану 1. став 1. уговора, назначено је да је поклонодавац носилац права коришћења на њиви у друштвеном власништву која се налази у ... у улици ... број .../..., кат.парц. бр. ..., површине 9 ари 77 м2. На парцели се налази изграђена породична зграда са просторијама, а налази се и објекат број ..., кућа стара у којој су живели родитељи тужиље, а у једном делу је живела тужиља. Тужиља је живела у предњем делу старе породичне зграде, која је била адаптирана за посебне услове због здравственог стања тужиље, а у другом делу су живели (други улаз), родитељи тужиље и туженог. У оквиру дворишта налазила се ... и тужени се бавио трговином ... . Живео је у новој кући са својом породицом која је завршена 2003. године. У току 2014. године тужени је извршио препарцелацију кат.парц. ... и један део је одвојио као посебну парцелу кп. бр. .../... исту уступио инвеститору ради изградње стамбене зграде. За узврат је добио четири стана које је продао и новац задржао за себе. Претходно је тужиљи понудио један стан, али под условом да се иста одрекне права доживотног плодоуживања, што је тужиља одбила. Родитељи странака су умрли и то мајка ГГ 2013. године, а отац ВВ 2015. године. Због лоших односа са братом тужена је након смрти оца отишла у герантолошки дом. Тужени је онемогућавао њој живот на месту где је живела, отерао је жену која јој је помагала, а пустио је пса да јој нико не може ући у двориште, а у стари део куће где су живели родитељи странака довео је ... . Тужиљи није дозвољавао улазак. Тужиља има кључ од дела куће у којој је раније живела, али кључ има и тужени.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је полазећи од правних правила садржаним у члану 561. - 568. Српског грађанског законика и сходно члану 4. Закона о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и сходно члану 52. и 53. Закона о облигационим односима, закључио да је уговор о поклону ништав и да не производи правно дејство. Закључио је да уговор није реализован у целости, јер је воља поклонодавца била да тужиља оствари право доживотног плодоуживања на непокретностима које су биле предмет уговора, а

реализацију тог уговора је управо спречио поклонопримац јер је онемогућио тужиљу да се користи својим правом. Тужиља се позивала и на пословну неспособност поклонодавца. У току поступка обављено је вештачење од стране лекара одговарајуће специјалности, па је утврђено да је поклонодавац сада покојни ВВ приликом закључивања уговора о поклону био способан за расуђивање и био способан за закључивање предметног уговора. Међутим, обзиром да воља поклонодавца није реализована, то је суд усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда. Закључио је да иако је у току поступак легализације спорних објеката који су били предмет уговора о поклону, тужиља може да оствари своје право плодоуживања које је конституисано назначеним уговором. Конституисање таквог права у корист тужиље није незаконито. Тужиља је раније користила објекте – непокретности на којима има право доживотног плодоуживања. Оверени уговор о поклону даје право на заштиту плодоуживаоца. Уколико тужиља сматра да јој је угрожено то право и да је тужени онемогућава у коришћењу стана у ком је раније живела који је прилагођен њеним потребама и чије кључеве и даље поседује, може то право остварити. Мотив закључења овог уговора био је да се увећа имовина туженог, а да тужиља буде обезбеђена у погледу смештаја с обзиром на своје здравствено стање и да јој се обезбеди одређена финансијска независност. Закључио је да нису испуњени услови за утврђивање ништавости уговора, јер је у току поступка утврђено да је пок. ВВ, отац парничних странака, приликом закључења уговора био способан за расуђивање и способан за закључење предметног уговора. Преиначио је првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиље.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право. Уговор о поклону није регулисан позитивним прописима, већ се у погледу решавања односа из тог уговора примењују правила из параграфа 561. – 568. Српског грађанског законика.

Тужиља је закључењем уговора стекла право доживотног плодоуживања одређене непокретности. Једно време је те непокретности користила. Стога се на одлучивање о захтеву тужиље не могу применити правна правила из цитираних одредби Српског грађанског законика у погледу постављеног тужбеног захтева. Правилно је другостепени суд закључио да у конкретном случају не може доћи до примене ни одредбе члана 52. и 53. Закона о облигационим односима. Мотив за закључење уговора о поклону покојног ВВ и туженог јесте да се увећа имовина туженог ББ. Тај мотив није отпао, а исти представља каузу уговора. Тим уговором конституисано је и право плодоуживања у корист тужиље. Уколико је тужиља након смрти свог оца била онемогућена у коришћењу свога права иста је имала могућност да тражи да јој се омогући да користи назначено право и да се наложи туженом да се уздржи од одређених поступака које тужиљу онемогућавају у коришћењу свог права. То право тужиља црпи из одредби самог уговора о поклону и конституисаног права плодуживања, што значи да чињеница да објекти нису легализовани не значи да тужиља на основу уговора не може тражити остварење, тј. реализацију свог права.

Неосновани су наводи ревизије да је у овом случају требало извршити ново вештачење и да буде укључен психолог. Ово из разлога што изведени докази, а везано

за вештачење пословне способности покојног ВВ несумњиво указује на чињеницу да је исти био способан за закључење назначеног уговора о поклону. Уговор је закључен 04.02.2004. године, а ВВ је умро тек 2015. године. Тужени је извршио препарцелизацију парцеле и део парцеле уступио инвеститору ради изградње објекта, а томе се отац странака ВВ није противио, нити се противила тужиља. Чињеница да тужени није тужиљи хтео да пружи нужну помоћ излази из контекста постављеног тужбеног захтева и о томе се не може расправљати у овом поступку. Примедбе на психофизичке способности покојног ВВ везано за закључење уговора изношене су и у току трајања нижестепеног поступка и исти су цењени.

Стога се ревизијски наводи не могу прихватити као основани, да би могли исходовати другачију одлуку суда.

Правилна је одлука о трошковима поступка.

Суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију обзиром да по закону достављање одговора на ревизију није потребно.

Сходно изнетом, на основу члана 414. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић